

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2166

Vragen van het lid **De Roon** (PVV) aan de Minister van Buitenlandse Zaken over *het bewapenen van Afghaanse milities die meer gevreesd zijn dan de Taliban* (ingezonden 19 maart 2015).

Antwoord van Minister **Koenders** (Buitenlandse Zaken), mede namens de Minister van Defensie (ontvangen 6 mei 2015).

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht «Afghan Militia Leaders, Empowered by U.S. to Fight Taliban, Inspire Fear in Villages»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2, 3, 4, 5

Is het u bekend dat milities die in (burger)oorlogsituaties werden geformeerd om «de bevolking te beschermen» evenals reguliere militairen in zwakke staten veelvuldig afglijden naar het niveau van bandieten die de bevolking uitbuiten en onderdrukken op een zodanig ernstige wijze dat de bevolking liever van doen heeft met de opstandelingen waartegen ze beschermd zouden moeten worden, zoals bij voorbeeld is gebeurd in Sierra Leone, Colombia, Liberia, Vietnam, Sri Lanka enz. enz.²

Hoe beoordeelt u de bewapening van milities die de Afghaanse bevolking terroriseren en het gezag van de centrale overheid ondermijnen?

Deelt u de mening dat het bewapenen van schurken funest is voor de stabiliteit in de Afghaanse regio?

Hebben de Amerikanen niets geleerd van al die eerdere situaties waarin milities erger bleken te zijn voor de burgerbevolking dan de opstandelingen?

Hoe verklaart u dat de VS dit nu in Afghanistan opnieuw hebben gepresteerd?

¹ <http://www.nytimes.com/2015/03/18/world/asia/afghan-militia-leaders-empowered-by-us-to-fight-taliban-inspire-fear-in-villages.html>

² Zie David Keen, *Useful Enemies*, Yale University Press 2012

Antwoord 2, 3, 4, 5

Het steunen van lokale milities in Afghanistan als onderdeel van het Amerikaanse COIN (*Counter Insurgency*)programma heeft destijds een belangrijke tijdelijke impuls gegeven aan de veiligheidssituatie in bepaalde gebieden waar weinig ANSF (*Afghan National Security Forces*) aanwezig waren. In samenwerking met de Afghaanse overheid en ISAF is vervolgens getracht om deze steun meer te coördineren, te formaliseren en te reguleren. Dit heeft geleid tot onder andere de oprichting van de *Afghan Local Police* (ALP). Dit programma is in 2010 goedgekeurd door de Afghaanse overheid en per presidentieel decreet op 16 augustus 2010 van kracht verklaard. Het ALP-programma valt onder de verantwoordelijkheid van het Afghaanse Ministerie van Binnenlandse Zaken en wordt op nationaal niveau uitgevoerd. Leden van de ALP worden -net zoals andere onderdelen van de ANSF-geselecteerd, gekeurd en opgeleid. De ALP is een integraal onderdeel van de ANSF en de leden worden voorzien van een salaris, opleiding, bewapening en uniform.

De ALP staat onder grote druk van opstandelingen en andere lokale krachten, omdat deze opereert in gebieden waar weinig ANSF aanwezig is. De controle op dit soort eenheden is, gelet op hun perifere locatie, niet optimaal.

Gezien de lange historische tradities in Afghanistan waarin lokale gemeenschappen voor hun eigen veiligheid zorgen, zal de militiestructuur ook in de toekomst een belangrijke factor van invloed blijven. Het is van belang dat deze groeperingen op hun juiste waarde worden geschat en een plek krijgen binnen de vaste kaders van de *Afghan National Police*(ANP), waar veel meer controlemechanismen zijn. Op deze wijze kunnen negatieve excessen zoals in het krantenartikel beschreven, mogelijk worden voorkomen.

Vraag 6

Is dit de exitstrategie waarvan Nederland deel wil uitmaken? Zo neen, wat gaat u dan doen? Zo ja, waarom vindt u deze exitstrategie aanvaardbaar?

Antwoord 6

Het ondersteunen dan wel bewapenen van milities maakt geen onderdeel uit van de missie *Resolute Support* waaraan Nederland een bijdrage levert en maakt dan ook geen onderdeel uit van de Nederlandse *exit strategy*.

Vraag 7

Heeft Nederland direct of indirect bijgedragen aan het sponsoren van milities in Afghanistan? Zo ja, met welke middelen?

Antwoord 7

De financiering van milities, direct of indirect, is nooit onderdeel geweest van het Nederlandse beleid in Afghanistan. Echter, zeker in het begin van de Nederlandse betrokkenheid in Afghanistan (gedurende de PRT-missie in Baghlan en tijdens het optreden van de TFU in Uruzgan) waren ANSF-eenheden nog niet of nauwelijks aanwezig. Het Afghaanse veiligheidsapparaat was onderontwikkeld en voor de veiligheid leunde de Afghaanse overheid nog grotendeels op informele machtsstructuren. Het is daarom niet geheel uit te sluiten dat Nederland door ondersteuning van de Afghaanse regering indirect heeft bijgedragen aan het ondersteunen van milities in Afghanistan.